

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוז
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום רביעי כ"ז אדר תשע"ח | דף היומי בבלי: עבודה זרה נח.
דף היומי בהלכה: מסעיף י"ג עד סימן ש"ג סעיף ג'. | לוח יומי מקוצר: עמוד צ' סימן ש"ב/ש"ג.
מוסר: פרק י' מ"גם צריך האדם" עד תחילת פרק י"א.
קנין חכמה הלימוד השבועי: פרק ד משנה ד' רבי יוחנן בן ברוקא' עד משנה ז.

הדף היומי בהלכה

באיזה מקרה יש חובה הלכתית להסתכל במראה?

וכאשר מסתפר אצל אחר, אסור להסתכל במראה, אולם אם מסתפר אצל גוי – אדרבה, חובתו להסתכל במראה, כיון שחכמינו ז"ל אסרו להסתפר אצל גוי מחשש שיהרגו תוך כדי התספורת, אך אם מסתכל במראה ומדקדק במראהו, יסבור הגוי שהוא אדם חשוב, ויחשוש להורגו.
[משנ"ב ש"ב, סד; ביאורים ומוספים דרשו, 60]

כחלק מאיסור "לא יִלְבֵּשׁ גִּבּוֹר שְׂמֵלַת אִשָּׁה", אסור לאיש להסתכל במראה לצורך התייפות כדרך הנשים; אולם, לצרכים אחרים, כגון: 1. לצורך רפואה, לראות אם יש איזו מכה בעיניו, או כדי לדעת היכן למרוח משחה, וכדומה. 2. לצורך סידור מלבושיו ויישורם, כדי שיִרְאֶה כאדם חשוב. 3. להקלה על נקיון פניו או בגדיו. 4. לצורך תספורת, דהיינו שמספֵר את עצמו, וצריך לראות כיצד והיכן – מותר גם לאיש להסתכל במראה.

הדף היומי בהלכה

מקומות מותר גם לאנשים להסתכל במראה?

להסרת שערות שאינן צומחות בקו אחד עם יְתֵר השערות, ואסרו להשתמש בה בשבת, מחשש שיטעה ויסיר שערות בעזרת הכלי. ומראה שאין בה חוד כזה – כמראות המצויות בזמננו – מותרת לשימוש בשבת, למרות שנעזרים בה בימות החול להסרת שערות.
[שו"ע ש"ב, יג, ומשנ"ב סא, סג וסד; ביאורים ומוספים דרשו, 60]

לדעת הרמ"א, האיסור האמור, להסתכל במראה, הוא רק במקום שאכן רק הנשים נוהגות להסתכל במראה לצורת התייפות, אבל במקום שגם האנשים נוהגים כן, אין בכך איסור. ועם זאת, כתבו הראשונים, שאף במקום שהאנשים נוהגים להסתכל במראה, תלמידי החכמים נמנעים מלהסתכל בה לצורך התייפות. אבל הסתכלות לצורך רפואה, נקיון, וכדומה, מותרת לכתחילה.
ובזמן חכמינו ז"ל, היתה מצויה מראה שמשולבת עם חוד מתכת שנועד

הדף היומי בהלכה

אילו פריטי לבוש אסור לאשה ללבוש בשבת ברשות הרבים?

שיער וכדומה, מֵאֵלו שדרכה להסירם לפני הטבילה, או שחייבת להסירם משום 'חציצה'; וזאת כאשר יש סיכוי סביר שלאחר הטבילה לא תשוב ותלבשם – כגון פריטי לבוש קטנים וכדומה שעלולה לשאתם בידה – שאז ממילא קיים חשש שתטעה ותטלטלם ארבע אמות.
[שו"ע ש"ג, א-ב, משנ"ב ב, ג, ו רה; ביאורים ומוספים דרשו, 2; וראה שם, 5]

תכשיט נחשב כבגד, ומעיקר הדין מותר בטלטול בשבת ברשות הרבים; אולם, חכמינו ז"ל אסרו לאשה לענווד ברשות הרבים תכשיט אשר קיים חשש כי תסיר אותו כדי להראותו לחברותיה, מחשש שלאחר מכן תטעה ותטלטלנו כשהוא בידה למרחק של ארבע אמות.
וכמו כן, מכיון שלעיתים מזדמנת לאשה טבילה של מצוה בשבת, גזרו חכמים שלא תטלטל אשה בכל שבת ברשות הרבים בגד, תכשיט, סיכת ראש, קישוט

סופר הסת"ם שלף פנקס מכיסו והחל קורא בקול: "בחודש אפריל קיבלתי כך וכך, בחודש מאי קיבלתי כך וכך, בחודש... " אך כאן קטע אותו קולו הנסער של הברון ר' שמעון וולף

קיבלתי כך וכך, בחודש מאי קיבלתי כך וכך, בחודש...
 אך כאן קטע אותו קולו הנסער של הברון. "האם סופר סת"ם ירא שמים מונה על פי חדשי הגויים, ולא על פי חודשי ישראל או פרשיות השבוע? הגם סופר סת"ם, העוסק כל הימים בכתבי ספרי תורה, עובר על הנאמר 'ושם אלהים אחרים לא תזכירו לא ישמע על פיך?'"
 ובדברו נטל הברון רוטשילד את ארנקו ושילם לסופר את שכרו. "וכשאתה הולך, קח עמך את כל יריעות ספר התורה שכתבת", ציוה עליו.
 (תורת הפרשה)

הקדש הָהָ לְכֶם ראש הַדָּשִׁים (שמות ב)
 בעת שרצה הברון ר' שמעון וולף רוטשילד לקיים מצות כתיבת ספר תורה, לא סמך על סופרי הסת"ם שבגרמניה, ארצו, שכן הללו לא היו בקיאים גדולים, ולכן הביא מרוסיה סופר סת"ם שנודע כירא שמים וכלמדן גדול, והאיש ישב בביתו של הברון תקופה ממושכת וכתב את ספר התורה בקדושה ובטהרה. סוף סוף נשלמה מלאכת הקודש, ספר התורה היה מוכן והסופר נכנס אצל הברון כדי לקבל את השכר המגיע לו. "האם כבר קיבלת סכום כלשהוא על החשבון?" שאלו הברון.
 "כן", השיב הסופר. הוא שלף פנקס מכיסו והחל קורא בקול: "בחודש אפריל

פניני הפרשה

"שמתי לב שרבי אברהם מסתתר כל הזמן מאחורי, והבנתי שעושה כן כדי שלא ירגישו בו ולא יקדימוהו בתורה. אך אני חששתי לכבודו וזזתי כל הזמן הצידה, כדי שהגבאים יבחינו בו"

שיש לפניו.
 אמר לו רבי חיים: בתרגום יונתן על הפסוק 'ויקרא משה ליהושע בן נון יהושע'; תרגם: 'כד חמא משה ענוותנותיה...' ושואלים המפרשים כיצד זה מתקשר לפסוק. אלא, שכתוב בספרים שהמתים יקומו בתחיית המתים לפי סדר האל"ף ב"ת של השמות, לדוגמה: אברהם ראשון, ברוך שני, וכו'.
 ונשאלת השאלה, מאחר שמשה קרא להושע יהושע, הרי נמצא שהפסידו, שגרם על ידי כך שהוא יקום בזמן של חמש אותיות מאוחר יותר. אלא התירוץ, שענווים אינם מן המניין, והם יוקדמו לפני כל הסדר של התורה, וא"כ יהושע שהיה עניו לא יאוחר בתורה כלל...
 ('איש לרעהו' ע"פ אגן הסהר)

ויקרא אל מֹשֶׁה (ויקרא א א)
 "א' דויקרא זעירא, שמשה לא רצה לכתוב אלא ויקר, כדרך שנא' בבלעם, כאלו לא נראה לו השם אלא במקרה, וא"ל הקב"ה לכתוב גם באל"ף, וכתבה קטנה" (בעל הטורים).
 סיפר הגר"מ קרימלובסקי: פעם הלכתי עם מורי ורבי הגאון רבי אברהם גניחובסקי זצ"ל לביתו של יבלחט"א מרן הגר"ח קנייבסקי שליט"א וחיכינו בתורה. שמתי לב שכל הזמן הסתתר רבי אברהם מאחורי, והבנתי שעושה כן כדי שלא ירגישו בו ולא יקדימוהו בתורה.
 אך אני חששתי לכבודו וזזתי כל הזמן יותר ויותר הצידה, כדי שיבחינו בו הגבאים, ואכן מיד כשהבחינו בו קראו לו בהוראת רבי חיים לתחילת התורה. הגיב רבי אברהם ואמר לרבי חיים שהוא מצידו יכול להמתין לפי התורה

קנין חכמה - פרקי אבות

לפתע נכנס אחד מבני המשפחה והכריז: "הסנדק מרן הגרא"מ שך מגיע בעוד כרגע". ר' שלום נרגש, הוא הניח ידיו על כתפי חבריו כמבקש לצרפם לזכות הגדולה שנפלה ברעיונו

ר' שלום נרגש, הוא הניח ידיו על כתפי חבריו כמבקש לצרפם לזכות הגדולה שנפלה ברעיונו. "בואו נתישב על הספסל, אם נשב נוכל לכבד את הרב שך עם כניסתו בקימה".
 הם ישבו. כשנכנס מרן הרב שך הם זקפו את קומתם לכבוד התורה.
 (קול חוצב)

כל המכבד את התורה (אבות ד ז)
 פעם המתין הגה"צ רבי שלום שבדרון לברית במחיצת כמה תלמידי חכמים. בשעת ההמתנה עמד ושוחח עם רעיו רבי זאב איידלמן ורבי עזרא ברזל אודות ההמתנה לברית, שגם עליה מקבלים שכר.
 לפתע נכנס אחד מבני המשפחה והכריז: "הסנדק מרן הגרא"מ שך מגיע בעוד כרגע".

הגנב הצדיק, איש העסקים והאדמו"ר, והבחור חסר הבית שזכה בדירת חמישה חדרים

סקירה קצרה מפי עורך עלון 'לקראת שבת מלכתא' הרב משה הרמן על התכנים המיוחדים שיופיעו בעלון שיראה אור השבוע אי"ה

וכל זאת על אף שהיתה טרודה בענייניהן של מאות הנשים שצבאו על דלתה. "יקריב אותו לרצונו" - ידועים דברי הרמב"ם על הרצון הפנימי הטהור שיש בכל יהודי, למרות שלפעמים הוא נסתר. בגליון מובא מעשה מרתק שאירע לפני שנים ספורות, בגנב ישיש שחזר למוטב בזכות מילה טובה שהאירה את לבו ולימדה אותו מיהו באמת, לצד סיפור מפעים על קאפו אכזר שניגון מבית אבא הפך את לבו מקצה לקצה.

"במרכז הגליון השבוע מתפרסמת יריעה מרתקת על מאורע שהתרחש במהלך ביקור כ"ק האדמו"ר מקרעטשניף שליט"א לפני שבועות אחדים במשרדו של איש עסקים ישראלי באחד מגורדי השחקים בקייב. מה מביא את האדמו"ר למשרדו של איל ההון? על מה נסובה השיחה בין המארח לאורחו הרם? ואיזו תגלית מפתיעה נחשפה במהלך הביקור, שתחילתה עגום וסופה מרנין את הלב? - על כל זאת תוכלו לקרוא בגליון, כאמור.

"אי אפשר גם שלא להזכיר את הפרק הנרחב מזכרונותיו של הגר"ח קריזווירט המתפרסם השבוע בגליון, החל מימי ילדותו, כשפעמים רבות נאלץ לישון בחוץ בקור המקפיא או בבית המדרש, דרך התקופה בה שהה במחיצת הגר"ח ע' בוילנה, המשך במאורעותיו בימי המלחמה ונס הצלת חייו, ועד השתלשלות הדברים המרתקת שהובילה למינויו כרבה של אנטוורפן.

"עוד בגליון: הלכות, טעמים ומנהגים בעניין ברכת האילנות; פסקי דינים בעניני פסח משולחנו של מרן הגר"נ קרליץ שליט"א; וגם - "תפילת השל"ה לערב ראש חודש ניסן". כן, לא טעינו. אמנם תפילת השל"ה לערב ראש חודש ניסן התקבלה בכל תפוצות ישראל, אך ישנה ממנו תפילה נוספת לערב ראש חודש ניסן שכמעט ואינה ידועה - והרי היא לפניכם".

כמדי שבוע אנו מביאים את השיחה השבועית עם עורך עלון 'לקראת שבת מלכתא' הרב משה הרמן, המספק לנו סקירה קצרה ותמציתית על התכנים המיוחדים שיראו אור השבוע בעז"ה בעלון השבועי.

"פרשתנו עוסקת כידוע בענייני קרבנות. אחד הסיפורים המיוחדים שבגליון השבוע, הוא סיפורו של מו"צ מירושלים, שזכה לעמוד על מלוא משמעותם של דברי חז"ל במדרש: 'כשם שלא ביזה את תפילת העני, כך לא בזה את קרבנו, שנאמר: 'ונפש כי תקריב קרבן מנחה לה'. באחת השנים כשהשיב לשאלות בשוק ארבעת המינים, הגיש לפניו יהודי עולה מרוסיה לבדיקה ארבעה סטים שבחר עבורו ועבור בניו. לאותו עולה לא היה שמץ מושג בענייני ארבעת המינים, אך לתדהמת אותו מו"צ - היו אלה ארבעת המינים נדירים, משופרא דשופרא, פסגת ההידור ממש. כאשר דובב אותו וניסה לתהות על קנקנו, גדלה התפעמותו שבעתיים...

"בספרים הקדושים מובא כי גם בימינו, שאין הקרבנות נוהגים, שייך גם שייך התוכן הפנימי של המצוה - ההקרבה, הוויתור ועשיית נחת רוח לפני הקב"ה. בגליון השבוע מובאות עובדות רבות בענין זה. בין השאר תוכלו לקרוא על המומחה הירושלמי לשעוני שמש שסירב להתקין שעון שמש למסגד, גם לא תמורת הון עתק; ועל נער יהודי שהסתובב עזוב לנפשו במשך תשעה חדשים בתחנות הרכבת התחתית בניו-יורק עד שמצא קורת גג חמימה ועבודה מכניסה בצידה, אך כרוכה בחילול שבת ר"ל, ומשהתוודע ליהדותו עמד בניסיון קשה, אך לבסוף החליט 'לקפוץ למים' ושכרו לא אחר לבוא.

"על פן אחר של הקרבה - הקרבתה של אשה למען לימוד התורה של בעלה, תוכלו ללמוד מצרור סיפורי מופת על הרבנית קניבסקי ע"ה, שהכבוד שחלקה לבעלה מרן הגר"ח שליט"א ומסירותה למענו הקיפו את כל שעות היממה,

בעודנו מהלכים בין המצבות בבית העלמין הגדול בוזילנה, צדו עינינו לפתע נוסח מופלא על גבי מצבה סתמית... נברנו בפנקסי חברה קדישא הישנים עד שמצאנו את שם האיש והסיפור שמאחוריו

וַיִּפֹּשׂ בִּי תַקְרִיב (ויקרא ב א)

"והרי דברים ק"ו, ומה אם מי שאינו מקריב נפש, כתיב בו נפש, מי שהוא מקריב נפש, על אחת כמה וכמה כאלו נפש הקריב" (ויקרא רבה, ג). סיפר אחד מחכמי התורה זצ"ל מעשה מופלא.

ויהי היום, אנו הולכים בזהירות בין המצבות בתוככי בית העלמין הגדול דוילנא, ולפתע צדו עינינו נוסח מופלא על גבי מצבה סתמית: "פה נטמן האיש פלוני בן פלוני, נפטר ונסתלק לבית עולמו ביום פלוני ונטמן ביום פלוני... כפה פרשה לעני וידיה שלחה לאביון". בפסוק זה הסתיימו האותיות שעל המצבה! פסוק מאשת חיל על איש מוילנא, לא על אשה...

הפלא ופלא. הנשמע דבר כזה, לחרוט פסוק מאשת חיל על בעל בעמיו? הסקרנות התעוררה בנו לדעת את סודה של מצבה זו, והחלטנו לעיין במקורות, בפנקסי חברה קדישא הישנים. יגענו וב"ה מצאנו את שמו של האיש והסיפור שמאחוריו. מעשה נפלא.

יהודי היה בוילנא רבתי, איש רוח, אוהב צדקה וחסד. עשירותו היתה לשם דבר בכל העיירות הסמוכות, והמעניין בטבעו של האיש, שכפי גודל עשירותו כן גדלה נדיבות ליבו להרבות צדקה לעניי ישראל. עמד האיש שנים רבות והוזיל מממונו הון רב לכל קשיי יום, עניים מרודים וסתם עמך הזקוקים למתן יד, והכל עמדו משתוממים על השמחה שבנתינת הצדקה. הוא פשוט אהב בכל ליבו לפזר את נכסיו, לפורטם לממון ולהעביר את הכל לכיסם הריק של העניים. רודף צדקה.

והנה הגיעה תקופה חדשה. האיש הצדיק הלזה החל יורד אט אט מנכסיו, מסחרו התנהל בעצלתיים, נפילה קטנה גררה אחריה מפלה גדולה, וילך האיש הלך וחסר עד כי יבשו המים. התרושש מממונו המזומן. נותר לו האיש עם בית מפואר מלא בכלי כסף וזהב, אבל כסף לעניים אין. ותהום כל העיר. השאלה הזדהה ברחבי וילנא, מה ראו על ככה ומה הגיע לאיש זה שהרבה צדקה ואעפ"כ נענש בעונש קשה. הסתר פנים לכאורה.

הדיבורים הגיעו גם לאוזני ראשי הקהל, דיינים ומורי הוראה, גדולי תורה ויראה, עד שהחליטו להושיב בית דין ולדון בעומקה של סוגיא זו. עונש גדול זה על שום מה. התכנסו כמה חכמים והעמיקו בכל דרכי חייו של האיש, ומצאו את חטאו: יהודי זה לא שמע לקול דברי חז"ל שאמרו המבזבז אל יבזבז יותר מחומש, כי מרוב תשוקתו לחלק צדקה לא שת ליבו ובזבז הרבה יותר מחומש מנכסיו (נכסי דניידי ונכסי דלא ניידים).

היהודי בעל הצדקה שנותר כבר ללא מזומנים, לא נלאה אלא המשיך למלאות את תשוקתו בשיטה חדשה: לחלק כלים ומתנות מתוך ביתו פנימה, מהנכסים עצמם שנשארו לו בבית.

ראו בית הדין את מעשיו המרובים מנכסיו, טיכסו עצה כדי להצילו מחורבן כל ביתו עד שהודיעו לו חגיגית על מאסר בית. "אין לך רשות לצאת". חשבו הדיינים כי בצורה זו ימנעו את הגישה אל האיש. העניים לא יפגשו בו ברחובה של עיר, עד שיתורו להם לחפש נדבי לב אחרים.

עניי העיר והסביבה שהכירוהו היטב לא התייאשו, לא פסקו מלחפש דרכים לבקש ממנו נדבות. הם החלו מתדפקים על חלונות הבית, היו מתכנסים בשעות הלילה המאוחרות לבכות את עוניהם, עד שהתעורר משנתו, קם הציץ ונפגע. כך בלילות השליך לעברם החוצה מכל הבא ליד, כלים מכלים שונים, מנורות כסף, פמוטות, שעונים וחפצי ערך שנותרו בבית, והבית התרוקן מכל וכל. אין כסף ואין זהב. והאיש נותן בשמחה במרץ ובמשנה עונג, "רודף צדקה" (שלא כדין). עד שהגיע ובא הלילה האחרון. בחצות הלילה נקשו על חלון הבית שני עניים בוכיים. נכמרו עליהם רחמיו של העשיר (לשעבר), הוא נכנס פנימה לחפש חפצי ערך על מנת לזרוק לעברם, יגע וחיפש אך לא מצא כלום. כל החפצים כבר שוכנים כבוד בבתי אחרים. העניים לא ויתרו, ביקשו - אולי בכל זאת? רחם עלינו ועל משפחתנו הרעבים ללחם.

בעה"ב נכנס שנית, חיטט בכל החורים והסדקים, בארונות ועל הארונות, עד שמצא, ויצא למרפסת ובידו כף של זהב טהור. כף זהב שקיבלה מחותנו העשיר ביום נישואיו. אלא שכאן בוכים שני עניים ובידו רק כף אחת, מה עושים? גירד האיש בפדחתו, הרהר רגע קט ומיד עלה רעיון פשוט במוחו: שבר את הכף לשני חלקים, עני אחד קיבל את ידית הכף והשני קיבל את הכף. העניים החישו צעדיהם למכור את הזהב ולקבל תחתיו ממון לרווחת משפחתם.

בבוקר כבר לא היה בעל הבית בין החיים. השיב את נשמתו לבוראה. זה היה לילו האחרון של האיש עלי אדמות.

על סיפור זה שעמו הסתיימו חייו החליטו לחרוט על מצבתו את המילים הבאות: "כפה פרשה לעני" - זו הכף, לעני האחד; "וידיה שלחה לאביון" - זו הידית לאביון השני...

מעשה שהיה - מפי עד נאמן שמע מפני רבי ישוע בער סלאוויצ'יק זצ"ל, שראה את המעשה כתוב בפנקס חברה קדישא דוילנא.

(להגיד)

”אילו היה המספר לובש שעטנו ומקיף פאת ראשו וזקנו, בוודאי לא היה השומע מאמין לדברי הלשון הרע שמספר...”

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

שאר איסורי תורה כך בוודאי הופקר אצלו איסור שקר, ואם כן הוא הדין במי שמספר לשון הרע, שהופקר אצלו איסור גדול עד מאד של 'לא תלך רכיל', שהוא חשוד גם לשקר, ובוודאי אין להאמין שסיפורו אמת”.

בסעיף ד' מדבר 'חפץ חיים' על מקרה שיצא 'קול', דהיינו שמועה שלילית על מישהו, שאף על פי כן אסור להאמין לכך אלא לחוש בלבד. ומוסיף: "ועל אחת כמה וכמה שיזהר מאוד, אם רוצה לספר את הדבר לאחרים, שלא יכוון להעביר את הקול ולגלותו יותר”.

ולכאורה יש להבין: הרי השמועה כבר מפורסמת, ואיזה נזק יכול להיגרם מכך שיכוון להעביר את הקול ולגלותו יותר? ב'ביאורים ומוספים' מביאים כי יש שביארו זאת על פי דברי רבנו יונה, שטעם איסור לשון הרע, מלבד הנזק הנגרם לזולת, הוא גם משום "בחירתו לחייב ולהרשיע את חבירו ושמתו לאידם". וממילא, גם כאשר הסיפור כבר התפרסם, כל שכוונתו לפרסם את גנותו יותר, יש בכך משום לשון הרע מצד בחירתו לחייב ולהרשיע את חברו.

בסעיפים ג' ד' הנלמדים היום, מוסיף 'חפץ חיים' לעסוק בענין האיסור להאמין לדברי לשון הרע, גם כאשר לכאורה קיימת סיבה הגיונית להאמין להם. בסעיף ג' הוא מדבר על לשון הרע שנשמע מפי שני אנשים או יותר, ואפילו באופן שמותר להם לספר משום שיש תועלת בדבר – בכל זאת אסור להאמין לכך אלא לחוש בלבד. 'חפץ חיים' מוסיף ומסביר, כי למרות שהם שניים, אין לדבריהם תוקף של עדות, כי לא חל שם עדות אלא בפני בית דין. ועל אחת כמה וכמה כאשר אותם שניים (או יותר) עוברים על איסור לשון הרע בדבריהם, בוודאי אין להאמינם, כי הרי רשעים הם, וכיצד נאמינם על ישראל זה, שהוא בחזקת כשר גמור לעת עתה. והרי החשוד על לאו של לשון הרע, חשוד גם לשקר, להחליף ולהוסיף.

ב'ביאורים ומוספים' מביאים בזה מדברי 'חפץ חיים' בספרו 'שמירת הלשון', שהרחיב עוד וכתב: "אילו היה המספר לובש שעטנו ומקיף פאת ראשו וזקנו, בוודאי לא היה השומע מאמין לדברי הלשון הרע שמספר, שכשם שהופקר אצלו

המוסר היומי

עם ישראל – המנהיג של העולמות העליונים

ציור: יואל וקסבתר

מתוך לימוד המוסר היומי בספרי 'חפץ חיים':

דהיינו, מה שנעשה למעלה – הכל ממך! וכמה יתמה על נפשו כאשר יראה בעצמו אשר בשביל הנאה קלה של עולם הזה, עשה חורבן ופגם למעלה בעולמות הקדושים”.

[תפארת אדם פרק י']

”צריך האדם לזכור כי כל עוון ועוון שעושה, מלבד מה שגורם רעה לעצמו, עוד הוא פוגם למעלה בעולמות העליונים, אשר אין לשער ואין להעריך את הפגם שעושה האדם בעונו למעלה, כי כן קבע הקב"ה – שכל העולמות העליונים מתנהגים על פי קיום המצוות של עם ישראל.

ובספר נפש החיים פירש, שזה מרומז בדברי התנא: "דע מה למעלה – ממך",

הוא אזר אומץ ופנה אל הגר"נ שליט"א: "כבוד הרב, שמעתי את כל מה שהלך כאן זה עתה בחדר... איך יתכן שהרב לא נסער מהתנהגותה של אותה אשה שפגעה קשות בכבודו וביזתה אותו?"

סיפור מיוחד על ענוותנותו של מרן הגאון רבי ניסים קרליץ שליט"א

אני לשמוע גם את דעתו בטרם אתייחס לעניין". היא המשיכה לצעוק ולצווח, ומשראתה כי לא תצליח לשנות את דעתו של הרב, נתנה דפיקה אדירה על השולחן ויצאה מן החדר בטריקת דלת עזה, תוך שהיא ממשיכה לצעוק על כך שהרב לא מתחשב בדעתה...

לאחריה נכנס לחדר אותו אברך מארגנטינה. הוא היה בטוח כי ימצא את הרב בסערת רוחות... מישהו אחר היה צריך לפחות כמה דקות טובות כדי להתאושש מכך, ואילו רבי ניסים יושב בחדר כשהוא רגוע לחלוטין, כאילו לא אירע דבר... הוא לא יכול היה להתאפק, אזר אומץ, ופנה אל הרב: "כבוד הרב! שמעתי את כל מה שהלך כאן זה עתה בחדר... איך יתכן שכבוד הרב לא נסער מהתנהגותה של אותה אשה, שפגעה קשות בכבוד הרב, וביזתה אותו בהתנהגותה?"

נענה רבי ניסים ואמר לו: "וכי מה כבר קרה? והרי ממה נפשך: אם אני מכובד שם למעלה - מה אכפת לי אם ביזו אותי כאן למטה. ואם איני מכובד שם למעלה - מה יעזור לי אם יתנהגו אלי כאן, למטה, בכבוד?"

רבתי! דאס איז א מויראדיגע מעשה, איך יש להתייחס גם ל"כבוד" מחד גיסא, וגם ל"ביזיונות" מאידך גיסא, יש לתפוס את הממדים האמתיים שלהם ולהתייחס אליהם בהתאם, וכפי שהשכילו גדולי ישראל להתייחס אליהם.

(הגה"צ רבי ראובן קרלנשטיין, יחי ראובן)

הוא אזר אומץ ופנה אל הגר"נ שליט"א: "כבוד הרב, שמעתי את כל מה שהלך כאן זה עתה בחדר... איך יתכן שהרב לא נסער מהתנהגותה של אותה אשה שפגעה קשות בכבודו וביזתה אותו?"

ויקרא אל משה (ויקרא א א)

"א' דויקרא זעירא, שמשה לא רצה לכתוב אלא ויקר, כדרך שנא: בבלעם, כאלו לא נראה לו השם אלא במקרה, וא"ל הקב"ה לכתוב גם באל"ף, וכתבה קטנה" (בעל הטורים).

הרב שלמה לוינשטיין סיפר א מויראדיגע מעשה, ששמע מיהודי, אברך מארגנטינה, שהיה עד לכך:

אותו אברך המתין להכנס לרבי ניסים קרליץ שליט"א. בתוך החדר שהתה באותה העת אשה שצעקה צעקות נוראות, והתלוננה בפני הרב על כך שבעלה עושה לה צרות, תוך כדי שהיא מפרטת את כל מעלליו הרעים. היא ביקשה מהרב שיכתוב מכתב חריף לבעלה, שיחדל מהתנהגותו הנלוזה. הרב אמר לה: "לא אוכל לכתוב מכתב בטרם אשמע גם את הצד השני! חייב אני לשמוע גם את מה שיש לבעלך לומר בנדון! הלא גם הוא 'צד' בעניין!"

האשה הגביהה קולה וצעקה כלפי הרב: "כיצד יכול הרב לקרא לו 'צד' בעניין? הוא לא 'צד'! הוא חיה רעה! הרב 'חייב' לכתוב לי את המכתב". ור' ניסים עונה לה בקול רגוע: "יתכן וכל דבריך אמת. יתכן שאכן הוא 'חיה רעה'. אבל חייב